

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Articulus II. De Confessione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

ARTICULUS II.

De Confessione.

NOTA. Confessio Sacramentalis est priorum peccatorum accusatio, facta Sacerdoti legitimo Judici, ad eorum remissionem virtute Clavium Ecclesiæ obtinendam. Ejus dotes 16. recensentur his versibus.

*Sit simplex, humilis Confessio, pura, fidelis,
Atque frequens, nuda, & discreta, lubens, ve-
recunda,*

*Integra, secreta, & lachrymabilis, accelerata,
Fortis, & accusans, & sit parere parata.*

Q. I. *An jure divino præcepta est Confessio Sacramentalis omnium & singulorum mortalium post Baptismum commissorum?*

Resp. Aff. Fide constat 1. Ex Joan. 20. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt.* Quibus verbis Christus confert Apostolis, & eorum in Sacerdotio Successoribus judiciariam potestatem remittendi peccata, & illa retinendi, exercendam rectè & prudenter: at hæc potestas non potest rectè & prudenter exerceri, nisi auditâ priùs causâ per Confessionem nec possent peccata retineri absolutè, si fideles non tenerentur comparere in eorum judicio. Unde præceptum divinum Confessionis in-

clu-

eluditur in ipsa Sacramenti institutione. 2. Ex perpetua traditione. 3. Ex Trid. sess. 14. c. 5. *Universa Ecclesia semper intellexit institutam etiam esse à Domino integram peccatorum Confessionem, & omnibus post Baptismum lapsis jure divino necessariam existere, &c.* Imò Confessio illa est necessaria necessitate medi in re vel in voto, quatenus est pars Sacramenti sic necessarii. Porrò omnia mortalia debent declarari eidem Sacerdoti, & in ordine ad eandem absolutionem, ut constat ex traditione & Ecclesiae praxi, quæ nunc cernitur, & cujus initium cum ignoretur, ab ipsius Christi præcepto repetendum est. Etverò cum una & eadem sententia judiciaria Sacerdotis, cui Christus peccata subjecit, feratur in omnia, requirit, quantum fieri potest, cognitionem omnium,

Q. 2. Quando nam hoc præceptum obligat?

Resp. Obligat per se 1. In quo vis mortis periculo, ut gravi morbo, difficili partu, navigatione periculosa, instante conflictu, &c. Conc. Mediol. 5. sub S. Carolo. Nam alioqui homo se committeret periculo nunquam servandi tale præceptum. Deinde in mortis periculo adhiberi debent media omnia ad salutem necessaria, qualis est Confessio post lapsum in mortalem culpam. 2. Etiam sæpè per vitam extra mortis periculum: tum quia peccatur per se & independenter à mortis periculo tenetur ad pœnitentiam secundùm leges

Y 3

à Deo

à Deo institutas : tum quia Sacramentum pœnitentiæ à Deo institutum est non solum ad remittendum peccata comissa, sed etiam ad præcavenda & impedienda futura. Ergo Christus voluit, ut peccatores illud sapius in vitâ reciperent. Præterea qui præcipit aliquid nec determinat tempus, vult illud non differri nimis diu, nec expectari tempus extremum.

Obligat verò per accidens seu ratione alterius præcepti. 1. Quoties Eucharistia sumenda est. 2. Quando est medium necessarium moraliter ad superandam tentationem aliquam, vel ad vitanda nova peccata.

Sed an obligat statim post mortale admissum, datâ videlicet primâ opportunitate?

Resp. Plurimi negant, quia Ecclesia, quæ determinavit præceptum divinum confitendi, obligat tantum ad Confessionem annuam : & aliàs obligando tantum ad semel per annum confitendum, dedisset occasionem transgrediendi præceptum divinum. Quare volunt posse expectari tempus Communionis Paschalis. *Differre Confessionem usque ad hoc tempus (Paschæ) per se loquendo licitum est : sed per accidens potest fieri illicitum, puta si immineat aliquis articulus, in quo Confessio requiratur.* ait S. Thom. quodlib. I. a. II. & Sylvius id confirmat, quia, inquit, Cathecumeni non tenentur ad statim suscipiendum Baptismum. Imò Ecclesia olim vetuit, ne unquam Adulti
extra

extra casum necessitatis urgentis Baptizarentur, nisi in Vigiliâ Paschæ vel Pentecostes. Alii cum S. Bonav. in 4. dist. 17. q. 2. a. 2. docent hoc præceptum obligare, quando opportunè potest impleri moraliter loquendo, & major opportunitas temporis: loci, & Sacerdotis ad confitendum expectari prudenter non potest: quia præcepta affirmativa quæ per se sæpè obligant in vitâ, obligant saltem pro temporibus ex prudenti Judicio determinandis. At obligatio præcepti confitendi determinatur prudenter ad tempus, quo opportunè impleri potest, & major opportunitas expectari nequit. 2. Pœnitentiæ Sacramentum est remedium ad peccata tollenda & præcavenda à Christo institutum, ac præceptum. Prudentia autem dicitur remedia, quæ aliquando necessaria sunt, adhibenda esse tum, cum adhiberi opportunius nequeunt, Dicunt autem Ecclesiam non intendisse determinare adæquatè omne tempus, quo præceptum divinum obligat per se, nec dare licentiam differendi, sed solum prohibere negligentiam & dilationem ultra annum, & ideo addidisse in suo præcepto *saltem* semel in anno: sicut etiam cum prohibet, ne quis ultra annum in excommunicatione maneat, non dat licentiam in illâ toto anno permanendi.

Q. 3. *An ex præcepto divino tenemur constiteri mortalium numerum, species, & circumstantias?*

Nota. Circumstantia moralis est affectio, seu conditio Actûs humani, ad ejus bonitatem vel malitiam conducens. Circumstantiæ septem recensentur hoc versu:

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando.

Aliæ mutant speciem, hoc est, dant actui novam speciem peccati: ut si percutiatur Clericus, circumstantia personæ addit injustitiæ peccato malitiam sacrilegii, ob oppositionem cum religione: Huc etiam pertinent circumstantiæ, quæ efficiunt peccatum mortale, quod alioqui fieret veniale, ut circumstantia Patris in contumeliâ, quæ in alium illata censeretur levis culpa: nam mortale est specie morali diversum à veniali. Aliæ verò non mutant speciem, sed peccatum intra eandem speciem notabiliter aggravant, vel minuunt, ut major vel minor quantitas mortalis, duratio, intentio, &c. Aliæ demum multiplicant peccatum intra eandem speciem, ut numerus personarum, quas læseris, &c.

Porro circumstantia mutat speciem, cum propter illam actus habet disconvenientiam cum natura rationali & lege divina notabiliter diversam, vel oppositionem cum diversis specie præceptis aut virtutibus, vel modum opposi-

positionis cum eadem virtute notabiliter diversum.

Resp. I. Pœnitens jure divino tenetur confiteri distinctè omnia & singula mortalia, quoad numerum, species, & circumstantias peccati speciem mutantem; prout sunt in conscientia. Fide constat ex Trid. sess. can. 7. *Siquis dixerit in Sacramento Pœnitentiæ ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure divino, confiteri omnia & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debitâ & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & circumstantias, quæ peccati speciem mutant... Anathema sit.*

Dixi, species. Nam ex loco cit. omnia & singula mortalia exprimi debent. Tò omnia indicat species. Et tò singula numerum. Item circumstantiæ speciem mutantem declarandæ sunt: ergo à fortiori ipsæ species, propter quas illæ declarari debent. Ratio est, quia peccatum aperiendum est ob malitiam: ergo distinctæ speciæ malitiæ, etiam distinctè declarari debent.

Nota. Qui non potest determinare præcisè numerum suorum peccatorum, tenetur exprimere eorum numerum cum aliqua latitudine verisimiliore, dicendo, v. g. commisi hoc peccatum decies, plus, minus. Quòd si propter lapsum multitudinem nequidem possit sic numerum exprimere, interrogandus est ex quo tempore talem consuetudinem habuerit, & quoties circiter per diem vel hebdomadam,

Y 5

vel

vel mensē, consueverit talem culpam admittere, ut sic, quantum fieri potest, numerus peccatorum Confessario innotescat: an non etiam aliquo tempore frequentius, alio rarius illam commiserit. Qui verò aliquandiu in aliqua mala voluntate, v. g. hominem occidendi remansit, tenetur exprimere quantum moraliter fieri potest, numerum actuum intra illud tempus iteratorum: nec satisfacit dicendo habitualiter perseveravi per mensē in voluntate occidendi, fornicandi. Quare Confessor ab eo quærere debet, an & quoties singulis diebus, hebdomadis, malam illam voluntatem iterarit, & quæsierit modum illam exequendi.

Resp. II. Numerus personarum quæ sunt objectum peccati, & quantitas materiæ debent in Confessione exprimi: quia sunt aliquid se tenens ex parte objecti peccati, & ad illud pertinens, & constituens actum in suo esse individuali; ideoque aperiri debet, ut cognoscatur substantia actus individua; nec peccatum potest sufficienter exprimi, non expresso toto objecto. Imò numerus personarum multiplicat numerum peccatorum. Hinc declarandus est numerus personarum, quas uno actu oderis, uno actu læseris, aut occideris, vel quibus uno facto aut dicto scandalum præbueris, vel de quibus aut coram quibus uno sermone detraxeris, &c.

Resp. III. Pœnitens tenetur etiam declarare
circum-

circumstantias, quæ intra eandem speciem aggravant notabiliter peccatum, seu malitiam mortalem illi addunt. Suarez, Sanchez, & alii communius. Prob. 1. ex c. *Consideret* de pœnit. dist. 1. & ex Catechismo Romano, & ex S. Caroli in Instruct. Confess. 2. Ex praxi Ecclesiæ, quæ aliquando reservat peccata propter circumstantiam aggravantem, ut constat ex multis Pœnitentialibus, & Ritualibus tum antiquis, tum recentioribus. Non reservantur autem, nisi ea, quæ sunt de necessitate Confessionis. 3. Quia rationes, quas affert Trid. sess. 14. c. 5. pro obligatione confitendi circumstantias speciem mutantem, nimirum. *quod sine illis peccata ipsa, neque à pœnitentibus integre exponantur, nec iudicibus innotescat; & fieri nequeat, ut de gravitate criminum rectè censere possint, & pœnam, quam oportet pro illis, pœnitentibus imponere:* valent etiam pro circumstantiis aggravantibus: Unde Trid. implicite & virtualiter docet illas aperiri debere: nam sine his neque peccatum integre exponitur, nec innotescit Sacerdoti, cum supprimatur malitia mortalis, quam illæ addunt, & per quam peccatum fit virtualiter ac æquivalenter duplex numero vel triplex. Neque etiam Sacerdos potest sine illis rectè censere de peccatorum gravitate, nec pœnam proportionatam imponere, cum non cognoscat gravitatem malitiæ mortalem, quam peccatum habet ex circumstantiâ, ob quam est multo ma-

tè ma-

tò majori pœnâ dignum; & quæ notabiliter variat iudicium Confessoris. Igitur rectitudo & æquitas iudicii illius a Christo requisita, circumstantiæ aggravantis Confessionem exigunt.

Dices. Si hoc ita esset, Trident. id definisset expressè. *R. N.* Quia Conc. voluit solum damnare expressè errores Hæreticorum, contra quos ejus doctrina est accurata. Sed in illorum damnatione multa docuit, ex quibus colligitur quid sit sentiendum, circa quæstiones inter Catholicos controversas, licet eas expressè definire noluerit.

Not. Pœnitens debet etiam declarare circumstantias necessarias ad cognoscendum suum statum, suam dispositionem & necessitatem spiritualem, ut si sit implicatus consuetudine peccandi, vel in occasione peccati versetur: nam hæc cognitio necessaria est Confessorio Medico ejus spirituali, ut remedia apta suggerat.

Resp. IV. Pœnitens tenetur etiam declarare circumstantias notabiliter minuentes gravitatem peccati, sive efficiant, ne peccatum sit mortale, sive ne mortale habeat novam malitiam mortalem: quia alioqui Confessor deciperetur in re gravi, & non posset rectè iudicare de gravitate peccati, & pœnæ imponendæ.

Not. Peccata debent sic aperiri, ut Confessor ea intelligat: nam ex Trid. Deus iubet
pec-

peccata declarari eo modo, quo Sacerdos possit de iis rectè judicare, & satisfactionem convenientem, ac remedia opportuna præscribere. Et sic præcipitur Confessio, quæ à Sacerdote distinctè intelligatur: aliàs inanis esset. Quare si intelligas Confessorem ob distractionem, vel surditatem, vel quamlibet aliam causam, non percepisse aliqua peccata prout illa nôsti, teneris illa repetere. Quòd si nescias quanam sint illa, debes Confessionem totam repetere, cum de singulis prudenter possis dubitare?

Q. 4. An actus externus exprimi debet?

Resp. Aff. Prob. 1. ex communi sensu Doctorum, & praxi fidelium. 2. Actus externus facit moraliter cum actû interno unum actum completum, & unum peccatum totale, & re ipsâ prohibetur per legem. Christus autem voluit explicari totum peccatum completum in genere moris. 3. Sine Confessione actûs externi, non satis declaratur actûs interni efficacia, intentio, extensio, duratio, nec proinde tota ejus gravitas innotescit. 4. Nisi declaretur actus externus, Sacerdos non potest, ut par est, fungi officio suo: nam non satis cognosceret statum pœnitentis, quæ remedia danda, quæ satisfactiones vel obligationes imponendæ essent: nam actus externus obnoxius est censuris, irregularitati, & variis obligationibus, quibus immunis est actus merè
inter-

internus. 5. Actus externus scandalum parit, non internus. 6. Alex. VII. damnavit hanc propos. *Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit Confessionis præcepto dicens, commisi cum soluta grave peccatum contra castitatem, non explicando copulam.*

Q. 5. An exprimi debet effectus malus, qui ex actu externo secutus est?

Resp. Aff. Quia talis effectus sequitur ex actu externo liberè posito, & meritò imputatur ad culpam ei, qui causam liberè posuit, & in quâ fuit prævisus, vel prævideri potuit. Deinde pertinet quodammodo ad objectum peccati, estque liber & malus à libertate & malitiâ voluntatis, à qua procedit. Adde quod ejus declaratio sæpè necessaria est, ut Confessor cognoscat statum pœnitentis, & an contraxerit aliquam Censuram, vel irregularitatem, vel obligationem restituendi, &c. Hinc qui propinavit alteri venenum, ex quo mors secuta est, tenetur declarare, mortem inde secutam esse.

Q. 6. An pœnitens aliquando tenetur detegere in Confessione Complicem?

Not. Constat id non licere, si pœnitens possit aliter peccatum suum sufficienter exprimere; vel sine gravi incommodo possit adire Confessarium, cui complex sit ignotus; vel peccatum aliàs sit rite Confessus, & tunc faciat
Con-

Confessionem generalem: quia in his casibus sine iustâ causa proximum infamaret, quod nunquam licet. Quare Confessor tenetur prohibere pœnitentem, quem animadverit ad id paratum esse, & arguere, cum revelat peccatum alterius sine iustâ causâ. Item pœnitens debet per aliquod tempus, si commodè potest, differre Confessionem, ut habeat alium Confessarium, cui complex sit ignotus, nisi urgeat præceptum confitendi, vel communi-candi. Non tamen tenetur differre per longum tempus, præsertim si sit in peccato mortali, vel si omissio cum aliqua nota foret, vel interruptio Communionis ei gravis esset, quæ dilatio ex prudenti iudicio definienda est.

Resp. Pœnitens tenetur manifestare Complicem, seu socium criminis, dum aliter non potest peccati proprii speciem, vel gravitatem mortalem aperire, nec potest differre commodè Confessionem, nec adire Confessarium cui complex ignotus sit. Ita S. Bernard. de forma honestæ vitæ, S. Thom. Bonav. & Antonin. Suarez, Vasquez & alii. Quia I. ex Trid sess. 14. c. 5. Christus integram peccatorum Confessionem secundum suas species, & totam suam gravitatem mortalem universaliter præcepit. Ergo ad eam tenetur pœnitens, non obstante infamiâ sive propriâ, sive alterius, quæ per se apud eundem Confessorem sequitur ex Confessione necessaria: nam qui vult aliquid, illud vult etiam non obstante incommodo,

modo, quod per se ex eo sequitur, vel ei conjunctum est. Et verò pœnitens ad integritatem illam tenetur cum propria infamia; ergo & cum infamia alterius, cum ejus peccati declaratio necessaria est ad integrè proprium confitendum: nam ex natura rei plus requiritur ad obligandum aliquem, ut seipsum infamet, quam ad obligandum ut alterius crimen aperiat; aliquando enim possum patefacere crimen alienum, ad vitandum aliquod malum meum temporale injustum, licet ideo non obliget ad crimen meum detegendum. 2. Ratio propter quam ex Trid. cit. Christus præcepit integram peccatorum Confessionem, scilicet ut Sacerdos possit prudenter judicare, punire, curare, &c. non minus probat integritatem Confessionis fieri debere cum notitia Complicis ad hos fines necessaria, quam cum propria infamiâ Pœnitentis. Præterea inter Christianos Complex suo facto tacitè renuntiat juri, quod habet ad servandam famam, sciens necessitatem confitendi peccata.

Hinc pœnitens, qui cum unica sorore sua nota Confessario commisit incestum, tenetur confiteri incestum in tali gradu. In eadem hypothesi pœnitens tenetur detegere personam, quæ fuit objectum peccati licet inculpabiliter, ex quo tamen in illam redundat aliqua infamia apud Confessarium, ut si quis sorori quamvis omnino invitæ & reluctanti stuprum intulisset. Nam hæc eadem ratio valet, præceptum enim

inte-

integritatis Confessionis obligat Pœnitentem ad detegendum defectum aliquem occultum proprium infamem, licet inculpabilem, si id necessarium sit ad exprimendum sufficienter suum peccatum, ut si occultè illegitimus sit, & sine dispensatione susceperit Ordines.

Observ. Licet etiam patefacere Complicem, quando hoc necesse est, ut media idonea suggerantur Pœnitenti, quibus à proxima occasione peccati liberetur, vel ut Pœnitens doceatur, qua ratione satisfacere possit obligationi Justitiæ, aut caritatis, quâ tenetur avertere grave malum imminens communitati, vel complici, vel alicui tertio. Quia tunc subest rationabilis causa detegendi; & quia alteri aperire peccatum occultum proximi extra Confessionem notum, non est malum, nisi dum fit sine justa ac rationabili causa, vel ex intentione illum infamandi.

Q. 7. An peccata dubia debent aperiri in Confessione?

Resp. Aff. Si dubium sit cum fundamento, sive dubites an mortaliter peccaveris, sive an confessus fueris peccatum, quod certò scis esse mortale. Ita Suarez, Sanchez, De Lugo, Valent. &c. Et videtur communis sent. Prob. 1. Ex sensu & praxi fidelium, cujus initium dignosci nequit: quare ab ipsis Apostolis à Christo vel Spiritu S. edoctis manavit. 2. Ex ipsa naturâ Sacramenti per modum Tribunalis

Tom. III.

Z

insti-

instituti, in quo cùm Christus constituerit Sacerdotes tanquam Vicarios Dei pro remissione peccatorum obtinenda, voluit, ut ea omnia peccata ad eos deferrentur, pro quibus præcepta erat Contritio perfecta, qualia sunt non solum mortalia certa, sed etiam dubia. 3. Non confitendo illa, exponit se periculo non confitendi omnia mortalia, contra præceptum divinum. 4. Possessio stat pro lege confitendi, à qua Trid. sola venialia excipit. 5. Ex Trid. peccata, quæ sunt in conscientia debent declarari: at dubia, ut dubia sunt in conscientia, & remitti debent saltem ut dubia, & proinde cognosci ut talia. Porrò lex Confessionis non est odiosa, sed favorabilis, cùm sit à Christo instituta ad salutem animarum, & ad peccata commissa delenda, ac futura præcavenda.

Observ. 1. Peccata dubia declaranda sunt ut dubia, sicut certa ut certa. 2. Qui mortale ut dubium confessus est, si postea certò norit illud à se commissum esse tenetur iterum illud confiteri ut certum; quia ex institutione Christi Pœnitens tenetur omnia mortalia confiteri prout sunt in ejus conscientia, & eo modo, quo Sacerdos rectè censere possit de eorum gravitate, & pœna convenienti imponenda. Econtra qui peccatum ut dubium Confessus est, quod postea cognoscit se non commisisse, non tenetur in sequenti Confessione id aperire; quia carentia peccati non est materia Confessionis. 3. Qui non habet

pecc-

peccata nisi dubia, tenetur confiteri peccatum aliquod certum, saltem veniale, licet antea remissum, ne exponatur Sacramentum periculo nullitatis.

Q. 8. An peccata mortalia ex oblivione, vel ob justam aliam causam omissa, debent declarari in sequenti Confessione?

Resp. Aff. Quia 1. ita generalis fidelium persuasio, & praxis. 2. Ex Trid. sess. 14. can. 7. necessarium est jure divino confiteri omnia & singula mortalia post Baptismum commissa, quorum memoria habeatur. 3. Ex S. Thom. in 4. dist. 21. q. 2. a. 2. ad 1. quodlibet mortale debet subijci sententiæ Sacerdotis, ut pro eo imponat satisfactionem convenientem. 4. Alex. VII. damnavit hanc propos. Peccata in Confessione omissa seu oblita ob instans vitæ periculum, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti Confessione exprimere.

Item qui tantum confuse & genericè mortalia peccata Confessus est, eò quòd distinctum eorum numerum & speciem non recordaretur, tenetur postea in sequenti Confessione, si recordetur, eorum numerum distinctum & speciem confiteri. Quia est præceptum divinum confitendi distinctè omnia & singula mortalia quoad numerum & speciem, quod nondum talis observavit;

Q. 9. *An qui aliquam circumstantiam in Confessione aperiendam oblitus est, tenetur postea confiteri iterum peccatum, ad quod illa circumstantia pertinet?*

Resp. Aff. Si tota malitia hujus circumstantiæ nequeat exprimi sine declaratione peccati: quia tunc hujus declaratio per se necessaria est ad circumstantiam aperiendam.

Q. 10. *Quenam integritas ad valorem & effectum Sacramenti requiritur?*

Not. Duplex distinguitur Confessionis integritas, materialis, & formalis. Confessio materialiter integra, est accusatio omnium omnino mortalium commissorum quoad numerum, species, & circumstantias declarandas. Confessio formaliter integra est accusatio eorum duntaxat mortalium, quæ poenitens potest & debet declarare in iis circumstantiis in quibus versatur.

Resp. I. Per se loquendo integritas Confessionis ad valorem Sacramenti requisita exigit, ut quantum moraliter fieri potest, declarantur 1. Omnia peccata mortalia tam occulta & interna, quàm externa & publica, etiam si aliunde essent nota Confessario; neque enim notitia Confessarii sed Confessio Poenitentis est pars Sacramenti. 2. Eorum numerus. 3. Omnes species morales. 4. Omnes circumstantiæ, tum quæ speciem mutant, tum quæ solum addunt malitiam mortalem ejusdem speciei.

speciei. 5. Ipsi actus externi, & effectus mali ad damna inde secuta. 6. Peccatum Complicis, & persona, quæ fuit objectum peccati, dum aliter proprium peccatum sufficienter exponi nequit. 7. Omnia mortalia dubia. Prob. quia, ut probavi, horum omnium declaratio præcepta est à Christo, qui instituit Sacramentum Pœnitentiæ per modum iudicii reconciliativi & punitivi, in quo videlicet non solum reus absolvatur, sed etiam convenienter puniatur, & contra relapsum præmuniatur. Talis autem iudicii rectitudo & æquitas exigit cognitionem adæquatam causæ, quantum moraliter haberi potest.

Hinc qui sine justa causa aliquod mortale, vel circumstantiam necessariam scienter celat, facit Confessionem nullam & sacrilegam; ex Trid. cap. 5. ibi: *Qui scienter aliqua retinent, nihil divinæ bonitati per Sacerdotem remittendum proponunt.* Quare non solum illud mortale sacrilegium, sed etiam omnia alia mortalia quæ confessus, est tenetur iterum sigillatim confiteri: nam ex præcepto Christi omnia peccata subijci debent validæ absolutioni.

Resp. II. Integritas materialis non requiritur absolutè: quia sæpe est impossibilis cognitio omnium omnino mortalium, etiam post diligens examen. At ex Trid. cap. 5. *impium est Confessionem, quæ præcipitur, impossibilem dicere, aut carnificinam conscientiarum appellare.*

Resp. III. Absolutè sufficit integritas formalis:

lis: quia Confessio formaliter tantum integra, est ea in qua ex gravi iusta causa, vel oblivione inculpabili omittuntur aliqua peccata. At talis Confessio sufficit: nam secundum Doctores omnes varia sunt causae iustae excusantes a Confessione omnium mortalium, quae generatim ad impotentiam physicam & moralem revocantur: quia Christus noluit, ut Sacramentum poenitentiae institutum in gratiam fidelium lapsorum, & ut medium ad justificationem necessarium, foret illis non solum absolute, sed etiam moraliter impossibile, ob damnum aliquod valde grave Confessionis extrinsecum.

Hinc a Confessione integra materialiter excusantur. 1. Qui ex oblivione inculpabili, vel ignorantia invincibili aliquod mortale omittunt. 2. Muti si per gestus, scripturam, vel alia signa nequeant omnia declarare. 3. Qui versantur in periculo moriendi ante absolutionem, nisi mox detur, nunc etiam auditis aliquot absolvendi sunt. 4. Cum in naufragii periculo imminente, vel instante pugna nequeunt omnes integre confiteri; tunc sufficit Confessio confusa, quam omnes simul significant se peccasse, dolere de peccatis, & velle absolvi. Imò tunc poterunt simul absolvi, si necesse sit per hanc formulam, *Ego vos absolvo ab omnibus censuris & peccatis.* Si tamen unusquisque potest saltem aliquod peccatum in particulari confiteri privatim, ad id tenetur.

5. li, quorum idioma non nisi ex parte intelligi potest à Confessario, si nequeant alteri confiteri, sitque necessitas confitendi, vel juxta aliquos urgeat præceptum annuæ Confessionis. 6. Sacerdos, dum peccatum suum confiteri nequit absque fractione sigilli Confessionis. 7. Quicumque confiteri nequit aliquod peccatum sine gravi damno Confessionis extrinseco temporali, vel spirituali, sive proprio, sive etiam alieno: nam lex charitatis obligat ad diligendum proximum sicut nos ipsos, & proinde ad vitandum ejus damnum; ut si prudenter timeas ne Confessarius, qui solus haberi potest, frangat sigillum, vel ex tua Confessione sumat occasionem peccandi, vel graviter nocendi proximo. Sed tunc requiritur justa causa confitendi hinc & nunc tali Confessario, ut præceptum confitendi vel necessitas celebrandi aut communicandi ad vitandum grave scandalum, aut infamiam; alioqui adeundus est alius Confessor, vel differenda Confessio, si commodè differri queat. Item si infirmi vires periclitentur, in accuratiori peccatorum declaratione; vel si integra Confessio laborantis morbo valdè contagioso à longè audiri nequit, nec prope sine periculo proximo mortis Confessoris, tunc audito uno aut altero peccato potest absolvi. At magnus populi concursus, die indulgentiæ vel festivitatis magnæ ut Paschatis, per se præcisè non excusat ab integritate Confessionis: quia tunc

non adest sufficiens necessitas dimidianda Confessionis; & maximi inde abusus ac magna incommoda orientur. Hinc Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Licet Sacramentaliter absolvere dimidiate confessos ratione magni concursus pœnitentium, qualis, v. g. potest contingere in die alicujus magnæ Festivitatæ, aut indulgentiæ.*

Dixi, Confessioni extrinseco, nam incommodum Confessioni velut intrinsecum, seu natum sequi ex ipsâ Confessione, ut confusio pœnitentis, vel jactura bonæ opinionis apud Confessarium, &c. non excusat: alias nullum esset præceptum Confessionis, nec per se obligaret.

Q. II. *An pœnitens tenetur diligens examen præmittere Confessioni?*

Resp. Aff. Prob. 1. ex Trid. sess. 14. cap. 5. dicente præcipi Confessionem omnium mortalium, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habent... *Et a pœnitentibus exigi, ut postquam quisque diligentius se excusserit, & conscientia suâ sinus omnes, & latebras exploraverit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum mortaliter offendisse meminerit.* 2. Qui præcipit actum, simul præcipit etiam media ad illum necessaria. At diligens examen est necessarium ad confitenda omnia peccata. Ea autem diligentia adhiberi debet, quam in rebus gravissimis ponere solemus, ait Catechism. Roman. & quæ moraliter suffi-
ciat

ciat ad cognoscenda peccata commissa, consideratis capacitate, & memoriâ pœnitentis, diuturnitate temporis ab ultimâ validâ Confessione transacti, multitudine & qualitate negotiorum, obligationum, occasionum, & consuetudine peccandi, aliisque circumstantiis. Quare non æquale in omnibus requiritur examen, sed in aliis brevius, in aliis longius.

Q. 12. Quando nam iterari debet Confessio?

Resp. Quoties fuit nulla, sive culpabiliter, sive inculpabiliter; sive ex parte pœnitentis defectu doloris, vel propositi sufficientis, integritatis formalis, vel ob notabilem negligentiam in excutienda conscientia, nisi Confessor eam suppleverit: sive ex parte Confessarii defectu potestatis aut intentionis requisitæ: quia in his casibus Sacramentum fuit nullum, & sic peccata non fuerunt per illud remissa. Omnia autem peccata mortalia debent subjici potestati clavium & remitti per Sacramentum Pœnitentiæ, ideóque per Confessionem, & Contritionem debitam & absolutionem validam. Idem dic si dubium sit an Confessio irrita fuerit; nam præcepto certo non satisfacit per dubiam executionem, & in dubio pars tutior eligi debet.

Sed an is qui fecit Confessionem aliquam invalidam, tenetur cum illa omnes subsequentes iterare?

Z. 5,

Resp.

Resp. Tenetur, si eas fecit cum conscientia Confessionis invalidæ, quia reverâ sunt omnes invalidæ, ob defectum essentialem. At si post unam Confessionem invalidam, postea fecit aliàs cum debita dispositione, & bona fide procedens, præcedentis defectûs nullam habens memoriam: non tenetur, inquit Sylvius, has repetere, sed solum illam, vel illas, quas fecit cum conscientia defectûs: quia illæ aliæ fuerunt validæ, cum habuerint omnia necessaria ad bonam Confessionem.

Q. 13. An est mortale mentiri in Confessione?

Resp. I. Mortale sacrilegium est omne mendacium in materia Confessionis necessaria, ut si pœnitens falsò neget se commississe mortale nondum legitimè confessum, vel circumstantiam necessariam: vel si neget aliquid aliud grave, quod interrogatus à Confessario tenetur aperire, qualis est peccandi consuetudo, dispositio præsens, &c. Nam tunc in re gravi ad Sacramentum, vel ejus rectam administrationem pertinente decipit Judicem suum, & Medicum à Christo institutum, ut secundum cognitionem per Confessionem partam, & pœnas peccatis proportionatas imponat, & remedia opportuna præscribat. Idem dic, si contra conscientiam falsò asserat se commississe mortale: quia judicem suum, in re gravi ad iudicium Sacramentale pertinente & necessaria decipit, & per illam additionem

tionem in re gravi ejus judicium pervertit. Secus, si verum putat. Item mortaliter peccat, qui in Confessione generali falsò asserit se jam peccata aliqua mortalia confessum fuisse: quia in re gravi & necessaria decipit Confessarium, qui putat mortalia illa jam declarata & remissa fuisse, nec jam esse materiam necessariam Sacramenti; unde non potest prudenter pœnam convenientem pro illis statuere; nam non eadem pœna pro peccatis mortalibus nondum Sacramentaliter remissis, quæ pro peccatis sic jam remissis imponi debet.

Resp. II. Mendacium in materia non necessaria, hoc est, quam non teneatur sub mortali confiteri, ut sunt peccata venialia, vel mortalia jam legitimè Confessa & remissa, quorum cognitio non est necessaria ad rectè administrandum Sacramentum, est ex communi solùm venialis. Quia tunc non decipitur graviter iudex in ordine ad debitum judicium, cum materia non sit necessaria, nec spectet ad substantiam judicii necessarij. Est tamen veniale gravius ob irreverentiam Sacramenti. Esset autem mortale, si aliunde non daretur materia valida Sacramenti, nam tunc irrita redderetur absolutio.

Q. 14. *An peccata Venialia sunt materia sufficiens Confessionis, licet non necessaria?*

Resp. Aff. Ita Trid. sess. 14. cap. 5. *Venialia quamquam rectè & utiliter, citràque omnem præsum-*

sumptionem in Confessione dicantur, quod piorum hominum usus demonstrat, taceri tamen citra culpam, multisque aliis remediis expiari possunt. Nam Christus dedit Sacerdotibus potestatem remittendi generatim omnia peccata, quæ remitti possunt, Jo. 20. *Quorum remisistis peccata, remittuntur eis.* Porro extra casum necessitatis non sunt confitenda venialia tantum in genere, sed debet aliquod addi in specie, v. g. aliquod mendacium, tum quia est contra praxim fidelium: tum quia accusatio & iudicium per se loquendo fieri debent circa materiam in specie determinatam. Ita Suarez, & alii communius.

Q. 15. *An quævis peccata jam remissa per Absolutionem, sunt semper materia sufficiens novæ Confessionis?*

Resp. Aff. *Communis* & certa sententia est, inquit Suarez. Prob. 1. ex extravag. Benedicti. XI. de Privil. ubi ait eadem peccata iteratò confiteri salubre esse. 2. Quia peccata jam remissa possunt esse materia Contritionis & Confessionis, atque possunt adhuc remitti remissione priorem confirmante per novam gratiam; & Christus remittendi potestatem non restrinxit ad unum actum remissionis, propter majorem utilitatem animarum. 3. Ex piorum ac Doctorum hominum usu Ecclesiæ noto, nec reprehenso: quæ probatio valet, nam hanc adhibet Trident. sup. citat. ad

ad probandum valorem Confessionis venialium.

Not. Confessor dubitans an ea, quæ Pœnitens confitetur, sint peccata etiam venialia, non potest eum absolvere; quia non licet applicare formam materiæ dubiæ, alioqui exponeretur Sacramentum periculo nullitatis: sola autem peccata sunt materia remota Pœnitentiæ: quare ut detur materia certa, curare debet ut Pœnitens confiteatur peccatum certum jam alias remissum; & illud in Contritione includat.

Q. 16. An Confessio necessario fieri debet voce?

Resp. I. Id non est de essentia Sacramenti, sed Confessio potest validè fieri, nutibus, gestibus, vel scripto, si desit facultas loquendi. Constat 1. ex præxi Ecclesiæ, quæ mutos, & moribundos vocis usu destitutos per nutus, vel alia signa confitentes absolvit: & ex Rituali Romano docente moribundum vocis usu destitutum absolvendum esse. 2. Quia Christus solum præcepit Confessionem, quâ peccata declarentur Sacerdoti ut judici: quod sufficienter fieri potest per nutus, vel Scripturam.

Resp. II. Non licet absque necessitate aliter quàm voce confiteri. Constat 1. ex communi TT. consensu. 2. Ex consuetudine Ecclesiæ vim legis obtinente, & obligante graviter, utpotè de re spectante ad convenientem

tem modum perficiendi Sacramentum: nam verba sunt aliis signis longè aptiora ad significandum, & ex S. August. tenent in significando principatum. 3. Ex Florent. requirente Confessionem oris, & ex Benedicto XI. in Extrav. *Inter cunctas* de Privil. ibi: *nisi articulus necessitatis occurrat, Sacerdoti facienda oris Confessio exigitur.* Et verò alia signa non sunt inducta, nisi in supplementum verborum vocalium.

Resp. III. Qui voce non potest, tenetur aliis signis, etiam scripto, confiteri, etiam extra mortis periculum. Quia præceptum confitendi, obligat saltem, cum sine gravi damno Confessioni extrinseco observari potest. At hic modus confitendi nullum damnum saltem grave affert. Neque Scriptura est per se instrumentum publicationi obnoxium, & potest statim comburi vel lacerari.

Q. 17. *An excusatur à Confessione, qui confiteri nequit nisi per interpretem?*

Not. Ex Trid. sess. 14. c. 5. neque est necessarium jure divino, ut Confessio publicè fiat, sed valet Confessio secreta & auricularis; neque à Christo prohibitus modus publicè confitendi. Unde ex communi valet Confessio sive secreto, sive publicè fiat; nam ad valorem Sacramenti solum requiritur accusatio peccatorum facta Sacerdoti ut judici: hæc autem potest esse utroque hoc modo.

Resp.

Resp. Multi docent neminem ex vi præcepti Confessionis obligari ad confitendum per interpretem, licet rectè possit, eò quòd Christus nos non obligarit ad declaranda peccata, nisi soli Sacerdoti absolutionis Ministro; nec ex Trid. sess. 14. c. 5. Christus præcepit ut peccata declararentur publicè, id est, coram aliis. Præterea Conc. Later. 4. præcipit solum ut Pœnitens omnia sua solus peccata confiteatur Sacerdoti.

Tamen S. Thom. in 4. dist. 17. q. 3. a. 4. q. 3. Postquam dixit: *In eo qui usum linguæ non habet, sicut mutus, vel qui est alterius linguæ, sufficit quòd per Scriptum, aut nutum, aut interpretem confiteatur, quia non exigitur ab homine plusquam possit.* Ait generatim: *Quando non possumus uno modo, debemus secundum quod possumus confiteri.* Certè ad id tenemur saltem ex præcepto charitatis propriæ, si alioqui diu abstinendum esset à Confessione; quia tunc periculum esset diu permanendi in peccato, cum difficile sit, nec ita frequens habere Contritionem perfectam; hæcque obligatio maximè urget in periculo mortis, ubi tenemur omnia media tutiora adhibere ad salutem consequendam. Non pauci autem dicunt sufficere tunc confiteri per interpretem aliquod duntaxat peccatum, accusando se de cæteris in generali: nam integra peccatorum Confessio, præcepta est, dum moraliter fieri potest soli Sacerdoti. Sed De Lugo docet præceptum divi-

divinum obligare ad confitendum in articulo mortis omnia mortalia per interpretem, eo quod manifestatio peccati apud duos sigillo obstrictos non sit detrimentum ita grave, ut propter illud præceptum divinum confitendi omnia mortalia prorsus omittatur, & non tantum differatur. Neque talis Confessio potest censeri publica, sicut neque est publica Confessio quâ idem peccatum reservatum manifestatur Superiori, & inferiori. Additque ob eandem rationem nos teneri in articulo mortis confiteri omnia mortalia, etiamsi sciremus Sacerdotem aliquod revelaturum alteri, si nullum aliud malum timeatur, nisi meranotitia peccati manens in uno alio, qui talinotitia in nullius præjudicium possit uti. Et hoc puto servandum in præxi.

Q. 18. An Confessio Sacerdoti præsentis necessario fieri debet?

Resp. Aff. Prob. 1. ex usu totius Ecclesiæ. 2. Ex Tridentino sess. 14. c. 2. Christus eos, qui se post Baptismum crimine aliquo contaminarunt, ante hoc Tribunal (Sacramenti Pœnitentiæ) tanquam reos sibi voluit. Ergo ex institutione Christi ad validam absolutionem requiritur, ut Pœnitens coram Sacerdote iudice sistatur, & personaliter compareat. 3. Quia ante absolutionem per se loquendo necesse est, ut Sacerdos expendat causam, ac præsentem dispositionem Pœnitentis, & de ejus statu ac debitâ dispositione prudenter iudicet;

dicet; quod in absentia fieri nequit. 4. Ex Decreto Clementis VIII. dato an. 1602. quo hanc propositionem scilicet, *licere per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus uti falsam, temerariam. & scandalosam damnavit, ac prohibuit.* Quod intelligendum est non solum conjunctim, nempe quoad Confessionem & Absolutionem simul, sed etiam divisim nempe quoad alterutram, ut postea declaravit ipse Clemens, & Paulus V.

Q 19. *Quenam observanda sunt circa præceptum Ecclesiasticum Confessionis?*

Resp. Sequentia 1. hoc præceptum obligat omnes fideles adultos ad confitendum saltem semel in anno, ex Concil. gener. Later. 4. c. 21. ibi: *Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti.* Idque sub mortali, ut patet tum ex gravitate materiae, tum ex poena adjuncta; *Alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiae arceatur, & moriens Christianam careat sepulturam.* Nomine proprii Sacerdotis intelligitur quidem Parochus, sed sine exclusione Episcoporum & Sacerdotum ab iis delegatorum. Nam Episcopi eandem & longe majorem jurisdictionem habent in Parochianos, suntque Pastores ipsorum Parochorum:

Tom. III. A a qua=

quare hic Canon intelligitur salvo jure Episcoporum.

2. Præcipitur Confessio valida, Sacramentalis, & apta ad reconciliationem cum Deo, ideóque per absolutionem validam terminata: nam ex Trid. cap. 5. Ecclesia id præcipit, ut Præceptum divinum Confessionis saltem semel in anno impleretur: ac proindè non aliam Confessionem præcipit, quam Deus: at Deus præcipit Confessionem validam, ac dolorosam, quam sequatur absolutio. Hinc Alex VII. damnavit hanc propos. *Qui facit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesie.*

3. Qui toto anno Confessionem omisit, tenetur confiteri primâ die anni sequentis, si potest, aut primâ datâ opportunitate, & continuè donec impleverit: alioqui peccat deinceps, & toties quidem quoties potest commodè confiteri, & omittit: nam Ecclesia absolute præcipit Confessionem annuam, primariò propter se prohibetque ejus dilationem ultra annum: ita ut annus designetur non ad finiendam, sed ad sollicitandam obligationem jure divino impositam, & ut terminus ultra quem non differatur Confessio, & ultra quem remaneat obligatio; ut patet ex his verbis Conc. Trident. *Saltem semel in anno;* lex enim Ecclesiæ lata fuit, ut fideles non nimium differrent observationem præcepti divini. Ergo qui elapso anno statim non confitetur, violat

violat præceptum, & continuè tenetur confiteri, perindè ac qui non solvit censum annuum solvere continuè tenetur transacto anno.

Item ex vi hujus præcepti tenentur fideles anticipare Confessionem in quâvis parte anni, si prævideant fore ut omisâ illâ occasione nequeant postea toto illo anno confiteri, v. g. ex longa navigatione, vel peregrinatione, per terras infidelium: quia hoc præceptum non terminatur ad finem anni, sed obligat ad confitendum saltem semel in anno: quæ obligatio currit toto anno, ideóque in illo complenda. At si homo positus in illa occasione non confiteatur statim, non implebit præceptum in anno, seu obligationem annuam.

4. Quamvis hoc præcepto certum anni tempus confitendi non statuatur, tamen consuetudo invaluit confitendi intra Quadragesimam, vel Quindenam Paschalem approbata à Trid. Quare juxta multos annus pro servando hoc præcepto computatur ab una Quindenâ Paschali ad aliam, & ita fert fidelium praxis; & reipsâ solum eo tempore Pastores Confessionem à fidelibus exigere solent.

5. Pœna Interdicti à Conc. Later statuta in omittentem annuam Confessionem, vel Paschalem Communionem, est solum sententiæ ferendæ, uti verba indicant. Quare ad eam imponendam requiritur auctoritas Ordinarii, cum Parochi careant jurisdictione in foro externo.

Sed an tenentur hoc præcepto, qui solius cu' peccata venialis sibi conscii sunt?

Resp. Multi negant: quia 1. Conc. Later. & Trident. præcipiunt Confessionem omnium peccatorum, ergo non loquuntur de venialibus. 2. Ex Trident. sess. 14. c. 5. Ecclesia solum statuit, ut divinum præceptum Confessionis saltem semel in anno ab omnibus observaretur: at præceptum divinum non obligat ad confitendum venialia, ex eod. cap.

Affirmant Richard. Alensis, S. Bonav. Sylvest. Fagnan. & aliqui recentiores: quia alioqui minæ Interdicti per Canonem intentatæ inutiles forent, nam fideles causarentur se sibi non esse conscios mortalium: undè ut præceptum divinum ab omnibus religiosè servaretur, Ecclesia præcepit, ut omnes & singuli licet sibi solum venialium conscii, semel in anno confiterentur.

S. Thom. hanc opinionem ita amplectitur, ut oppositam non rejiciat, nam in 4. dist. 17. q. 3. a. 1. q. 3. ad 3. sic ait: *Dicendum quod ex vi Sacramenti non tenetur aliquis venialia confiteri, sed ex institutione Ecclesie, quando non habet alia, quæ confiteatur, Vel potest dici secundum quosdam, quod ex Decretali prædicta non obligantur, nisi illi, qui habent peccata mortalia, quod patet ex hoc quod dicit, quia debet omnia peccata confiteri, quod de venialibus intelligi non potest. Et hoc etiam ille, qui non habet mortalia, non tenetur ad Confessionem venialium; sed sufficit ad præceptum*

præceptum Ecclesie implendum, ut se Sacerdoti representet, & se ostendat absque conscientia mortalis esse, & hoc ei pro Confessione reputatur.

ARTICULUS III.

De Satisfactione.

Q. I. **A** N Talem Satisfactionem imponere tenetur Confessor?

Not. 1. Satisfactio hinc sumitur pro voluntaria sui ipsius punitione, ad compensandam injuriam Deo per peccatum illatam: duplex est, nempe Sacramentalis, de qua hinc agitur; & non Sacramentalis, quæ fit non solum piis ac laboriosis operibus sponte susceptis, sed etiam malis ac ærumnis hujus vitæ à Deo inflatis, & patienter toleratis, ut docet Trid. sess. 14. c. 9.

Not. 2. Satisfactio Sacramentalis est Pœnitentia seu actio una vel multiplex bona & pœnalis, à Sacerdote iudice legitimo imposta ad puniendam ac reparandam injuriam Deo illatam, vel etiam ad præcavendam futuram. Cum autem homini carnali & ad malum propenso opus quodlibet bonum sit pœnale, utpote ejus naturæ corruptæ contrarium; ideò omnis actus virtutis, etiam merè internus, in Satisfactionem imponi potest. Satisfactio Sacramentalis alia est vindicativa, quæ datur præcisè ad præterita peccata vindicanda; &